

Puu pinteessä

Aikoinaan lennettiin työmatkoilla bisnesluokassa. Iltaisin koneet lähtivät Euroopasta paluumatkalle paikallista aikaa työpäivän päätyttyä. Aikaeron takia kotimaan kamaralle laskeuduttiin kuitenkin lähempänä puoltayötä.

Suomeen tulevat lennot olivat Euroopan mitassa kuuluisia. Millään muilla lennoilla ei ryyppäty niin paljon. Suomalaiset lentoemot eivät niinkään ihmetelleet, mutta esimerkiksi Lufthansan ja Swissairin keskuudessa suomalaisilla oli lähtemätön maine, josta kirjoitettiin sikäläisissä lehdissäkin.

Keitä nämä matkalaiset siten sitten olivatkaan? Olin siellä minäkin, mutta voin pulmusena puolustautua. Oli nimittäin lähes aina auto lentoaseman parkissa. Siis keitä?

Valtaosa porukasta oli sellunpilaajia ja paperimiehiä. Saksassa oli saatu jo ennalta pedatut kaupat varmistettua. Tehtaat saivat taas puurtaa pari kuukautta. Saavutusta täytyi vähän juhlia. Sellulla ja paperilla meni lujaa. Nyt on vähän toisin.

Kasvoin Kymenlaaksossa. Vaikka perheemme toimeentulo ei tullutkaan puunjalostuksesta, alan merkitystä ei voinut olla kokematta. Jo viisi- ja kuusikymmentäluvulla paperimiehet ajoivat volkkareilla ja korttiinoilla, jotkut jopa volvoilla. Tavalliset pulliaiset kykenivät hankkimaan korkeintaan mossen, varren tai skoodan.

Miten paperimiehet tienasivatkaan niin hyvin? No, se oli tietysti vuorotyötä, mutta sitä tekivät monet muutkin. Kerronpa lisää.

Suomessa oli kansallisena tehtävänä hoitaa puunjalostusteollisuuden, maatalouden ja muun alkutuotannon kannattavuus. Jos alkoi näyttää tukalalta, vuorineuvokset kiirehtivät hallituksen pakeille ja kas, viikonlopun aikana devalvoitiin. Jos nyt jätetään ihan sodan jälkeiset epävarmat olot pois laskuista, Suomen markka on devalvoitu vuosina 1957, 1967, 1977, 1982 ja 1991.

Puunjalostuksen palkkamenot olivat tuolloin seitsemisen prosenttia kustannuksista. Pikku juttu. Työaikoja lyhennettiin ja palkkoja korotettiin sen, mitä kehdattiin pyytää. Vuosien aikana tilanne riistäytyi täysin käsistä.

Muut normaalissa kilpailussa toimivat vientiyritykset joutuivat pihistämään ja ennen kaikkea satsaamaan rutosti tuotteiden ja menetelmien kehittämiseen. Muuten olisi noutaja tullut. Mutta paperissa porskutettiin.

Nyt ei enää devalvoida, ja koko puuteollisuus, etenkin sen johto on joutunut pihalle. Tasetta oli ja lainaakin vielä vähän aikaa sitten sai. Vuorineuvokset olivat kuin polvihousuisia pikkupoikia, joille oli annettu alle liian voimakkaat urheiluautot. Kulkee kovaa, muttei pysy käsissä. Eikö vaikkapa Härmälän junailemia StoraEnson päättömiä Amerikan sijoituksia ja niistä koituneita miljarditappiota voisi luonnehtia näin!

No, bulkkisellua saadaan kyllä halvemmalla lämpimämpien alueiden metsistä. Mutta samanlainen kehitys on vallinnut muillakin aloilla, vaikkapa metallissa. Tuotteita ja palveluja kiihkeästi kehittämällä voidaan kuitenkin toimia kannattavasti kalliissakin maassa.

Ehtikö puujuna jo mennä?

pajen